

Яхонтова Т. В.,
доктор філологічних наук,
доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів
Львівського національного університету імені Івана Франка

ЖАНРОВІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СУЧАСНОГО АНГЛОМОВНОГО НАУКОВОГО ЖУРНАЛУ

Анотація. У статті проаналізовано провідні жанрові характеристики міжнародного англomовного наукового журналу – нуклеарного мультимодального гіпержанру формальної наукової комунікації – та запроновано його жанрограму, або «жанровий портрет».

Ключові слова: жанр, англomовний науковий журнал, лінгвістична генологія наукової комунікації, мікрожанр, макрожанр, гіпержанр, нуклеарний жанр, мультимодальний жанр, формальна наукова комунікація, жанрограма.

Постановка проблеми. Жанросферу сучасної англomовної науки утворює значна кількість жанрів, домінантним з яких є журнальна стаття. Її особливий ролі в науковій комунікації посприяла сукупність соціоісторичних і текстових чинників – невеликий текстовий обсяг, чіткий структурно-смысловий формат і мовні конвенції, що викристалізувалися в процесі еволюції жанру, канонізовані шляхи дистрибуції та адаптивність до різних соціотехнічних обставин спілкування, зокрема до електронного каналу. Значення статті як нуклеарної комунікативної одиниці сучасної англomовної науки яскраво підсумував британський дослідник С. Монтгомері, який назвав її *that master narrative of our time* (провідною оповідною формою нашого часу) [12].

Окремі риси й елементи різних видів статей, а також їх загальні характеристики вже неодноразово ставали об'єктом дослідницької уваги українських та зарубіжних філологів у різний час [1–4; 9; 11; 13; 14–15]. Однак дослідники наукової статті не звертали увагу на той факт, що як жанр вона реалізується лише в складі більшого жанрового фрейму – наукового журналу, і досі не приділили йому уваги.

Отже, мета цієї статті полягає в першій науковій спробі виявлення головних жанрових характеристик сучасного англomовного міжнародного наукового журналу та їх узагальненні у вигляді «жанрового портрету», або жанрограми. Дослідження здійснено в рамках нового мовознавчого напрямку – *лінгвістичної генології наукової комунікації* [11] – на основі загально-лінгвогенологічного аналізу, який передбачає узагальнену лінгвокомунікативну характеристику обраного жанру на основі результатів попередніх досліджень (у разі їх наявності) та емпіричних спостережень дослідника [10].

Виклад основного матеріалу дослідження. Різноманітні науково-галузеві журнали є на цей час основними дистриб'юторами наукового знання, засобами архівації визнаних науковими спільнотами дослідницьких результатів та інструментами створення професійної репутації

науковця [5]. Їх особливу роль зумовлено новими технологічними і, відповідно, поліграфічними можливостями, що з'явилися в 50–60-х рр. минулого століття та уможливили швидкий друк текстів і якісне відтворення в них різноманітних візуальних засобів. Провідну роль нині відіграють міжнародні журнали із жорсткою системою конкурентного відбору статей, яка передбачає їх анонімне рецензування спеціально запрошеними фахівцями з певної галузі та дотримання чітко окреслених загальних вимог до тематики, обсягу і зовнішнього оформлення текстів. Загальновідомо, що сучасні міжнародні журнали виконують функції «сторожів» (*gatekeepers*, за влучною метафорою, широкоживаною в англomовних наукових середовищах), які дозволяють входити на наукові території лише працям належного рівня. Усі вони встановлюють свої критерії стосовно відбору наукової проблематики, підходів до її аналізу й оформлення текстів, що сприяє підтриманню відповідних стандартів у проведенні досліджень та їх письмовій фіксації.

Рейтинг журналу формується залежно від оцінки якості опублікованих у ньому матеріалів. Провідну роль тут відіграє індекс цитування наукових праць (*SCI, Science Citation Index*) – система Філадельфійського інституту наукової інформації, основою якої є зв'язки між документами за прямими, зворотними і перехресними посиланнями. Інформаційну базу індексу цитування складають три масиви, що об'єднують три різних групи дисциплін і враховують їх специфіку: індекс цитування природничих наук (власне *Science Citation Index – SCI*), індекс цитування суспільних наук (*Social Science Citation Index – SSCI*) та індекс цитування в гуманітарних науках, літературі та мистецтві (*Arts and Humanities Citation Index – A&HCI*). На цей час індекс цитування виконує такі функції: 1) інформаційний пошук на допомогу дослідникам та науковим інституціям; 2) використання зв'язків між публікаціями для вивчення структури наукових галузей та прогнозування їх розвитку; 3) оцінка якості публікацій науковою спільнотою [6].

Визначення рейтингу того або іншого журналу ґрунтується на статистичній інформації про цитування опублікованих у ньому праць, яку репрезентує числовий показник під назвою «імпакт-фактор» (англ. *impact factor*). Зараз його розраховує замість Інституту наукової інформації компанія *Thomson Reuters* та публікує в журналі *Journal Citation Report*. Відомим є і ресурсний Інтернет-механізм *Journal Citation Reports on the Web (JCR Web)*, який допомагає вимірювати науковий вплив і рівень більше ніж 8 400 журналів у приблизно 200 наукових дисциплінах та показує зв'язок між цитуванням і цитованими журналами.

Імпакт-фактор дозволяє судити про якість опублікованих статей у наукових журналах та загальний рівень цих видань. Публікація статей у журналах, для яких обчислюється імпакт-фактор, та його величина стають підставою для фінансування досліджень і наукових інституцій та кар'єрного просування науковців.

Зростання обсягів наукового знання та безпрецедентне пришвидшення інформаційного обміну в другій половині ХХ століття стимулювали процеси створення установ і видавництва, які б ефективно забезпечували потреби науковців в оприлюдненні своїх ідей та доступі до нового знання. Так, почали виникати видавництва, які поєднували функції створення і розповсюдження журналів та розробки інноваційних технологій для надання різних видів швидкого доступу до наукової інформації. Прикладом такого видавництва може слугувати всесвітньо відома (серед науковців) компанія *Elsevier* (www.elsevier.com), яка публікує біля 2000 журналів у різних галузях та постійно впроваджує технології доступу та обробки найсучаснішого наукового контенту. Міжнародні журнали, що виходять друком у видавництві *Elsevier*, репрезентують передній край сучасної науки і можуть вважатися еталонними, принаймні для розгляду типових рис журналів як провідних комунікативних фреймів сучасної науки.

Науковий журнал можна вважати *нуклеарним* жанром жанросфери сучасної науки з огляду на його провідну роль у реалізації цілей, завдань і принципів науки. Він також є репрезентантом *формальної* наукової комунікації, оскільки документально фіксує наукову інформацію крізь форми публікації наукової літератури, загальноприйняті в сучасний історичний період [7].

Для виявлення провідних характеристик наукового журналу важливо встановити його ієрархічне місце серед інших комунікативних форматів, корисним тут видається уведення таких генологічних термінів, як мікрожанр, макрожанр і гіпержанр.

Мікрожанром можна вважати жанр короткої текстової форми, який достатньо міцно пов'язаний з іншим жанром або входить у його склад (наприклад, анотація наукової статті). *Макрожанр* є комплексним жанром, у склад якого входять за ієрархічним принципом інші, залежні від нього жанри, найчастіше меншого обсягу. За своєю комунікативною сутністю, це – поліжанровий типізований фрейм, що вирізняється власною логікою когнітивно-дискурсивної побудови, стійкою, конвенційною організацією, цілісністю і завершеністю. Прикладом макрожанру може слугувати наукова стаття, у склад якої входять такі мікрожанри, як анотація, біографічна довідка, подяка. *Гіпержанр* – достатньо велике поліжанрове утворення, у якому жанри і макрожанри об'єднуються за принципом лінійних зв'язків. Він володіє певною цілісністю, зумовленою єдністю комунікативного смислу та конвенціонізованою структурою, хоча спаяність між його компонентами-жанрами може бути достатньо слабкою. Прикладом гіпержанру і є науковий журнал, що вільно об'єднує макрожанри (статті) та жанри (передмови редактора, рецензії, оглядові статті, діалогічні дискусії, інформаційні повідомлення, рекламу) без встановлення жорстких залежних стосунків між ними. Ключовим компонентом наукового журналу є макрожанр наукової статті. Наукові журнали мають свої специфічні *жанрові елементи* (тобто мікротексти, «спаяні» з текстом

жанру завдяки своїй комунікативній вторинності) – назву, логотип, зміст.

Узагальнена жанрова мета наукового журналу, очевидно, полягає в наданні суспільно-ратифікованого комунікативного простору для оприлюднення, розповсюдження та обговорення нового наукового знання. Журнал виступає *медіатором* – посередником між науковцями та іншими зацікавленими гравцями на арені сучасної науки, такими як самі дослідники, потенційні працедавці, інвестори та рекламодавці в науково-технічній і науково-академічній сферах.

Науковий журнал – *поліадресантний та поліадресантний*. Його реципієнтами є члени наукових дисциплінарних спільнот, дослідницьку тематику яких представлено в журналі, а також інші особи, дотичні до наукової діяльності. Так само узагальненим адресантом журналу потенційно є ті ж самі категорії продуцентів і реципієнтів наукового знання, тобто в межах журналів постійно відбуваються процеси обернення статусно-рівних, на перший погляд, жанрових ролей. Автори журналу цілком залежні від жанрового *суперадресанта* – редакційної колегії, а в реальній практиці – головного редактора, який формує редакційну політику, першим ознайомлюється з поданим матеріалом, вирішує, чи слід його давати на експертну оцінку, а потім приймає остаточне рішення про його друк. Таким чином, журнал має свою адресантну структуру, яка є чітко ієрархічною. Більше того, адресанти-автори статей як головних, ключових компонентів наукового журналу, є залежними від експертів, що рецензують праці і виносять свої вердикти. Отже, статусний характер головної частини адресантів наукового журналу є, принаймні, *амбівалентним*, залежним від стадій їх перебування в комунікативному просторі журналу: на стадії розгляду праць він підпорядкований суперадресанту та рецензентам, а на стадії оприлюдненого існування в журналі – дорівнює статусу узагальненого адресата.

Традиційно журнали реалізовувались крізь письмовий канал комунікації, а їх фізичними субстратами виступали організовані сукупності паперових текстів. Сьогодні журнали зазвичай мають дві версії – повну паперову і повну або неповну електронну, яка включає тексти найважливіших складників жанру – статей та рецензій, іноді редакторських передмов, як правило, у форматі *PDF*, який часто є повним аналогом паперового тексту, але з деякими додатковими можливостями, наприклад, електронним переходом від посилання в тексті до його опису в списку літератури. Таким чином, наукові журнали є на сьогодні *бісубстратними*.

Досить давно існують монособстратні, суто електронні журнали, які все активніше завойовують позиції на ринку науки. Зростання їхньої кількості свідчить про успіхи міжнародної ініціативи «Відкритий доступ» (англ. *Open Access*, розпочалася 2002 року), спрямованої на забезпечення вільного доступу до наукових результатів у всіх галузях знання за допомогою Інтернету. Ідея вільного доступу передбачає безкоштовний доступ читачів до онлайн-публікацій з правом їх читати, завантажувати, копіювати, робити на них посилання та індексувати. Таким чином, завдяки новим комунікаційним можливостям відбувся вихід за межі традиційного наукового журналу зі зміною конвенціонізованих шляхів дистрибуції наукових видань. Для паперових

журналів залишається принцип загалом безкоштовних для авторів публікацій з платним доступом до них читачів крізь підписку (яку найчастіше здійснюють бібліотеки та наукові інституції) або купівлю окремих статей в електронному форматі, у той час електронні журнали просять авторів (або їх спонсорів) оплатити публікацію, але роблять її доступною для усіх користувачів Інтернету. Тим самим наукові досягнення наближаються до суспільства, а наукові спільноти долають притаманну їм замкненість, певний професійний трайбализм.

Електронний канал і журнали суттєво змінили особливості просторово-текстової локалізації журналів і, відповідно, характер їх рецепції. У традиційному паперовому вигляді текст журнальних матеріалів розміщується на повній сторінці, тобто як у книзі, або (у випадку великоформатних видань) у дві колонки. Під час читання погляд реципієнта постійно рухається зліва направо, його лінійне сприйняття тексту не порушується, а загальний перцептивний фон залишається стабільним.

На сайтах електронних журналів матеріали публікуються одночасно і у форматі *PDF*, і у форматі *HTML*, який дозволяє насичувати тексти гіпертекстовими посиланнями. Відповідно, під час ознайомлення з електронними науковими журналами відбувається інтеракція читача з гіпертекстом, стимулюється нелінійне, одночасне синтагматико-парадигматичне сприйняття інформації, значно розширюється перцептивний контекст журналу завдяки потенційному включенню необмеженої кількості гіперпосилань. Отже, зміна каналу комунікації впливає на особливості сприйняття конкретних жанрових реалізацій навіть при їх повній смисловій тотожності.

Окрім того, електронний формат розширює і семіотичну структуру наукових журналів. Традиційні журнали є бімодальними, тобто реалізуються крізь вербальний та візуальний коди. Онлайн-журнали активно залучають аудіо- та відеоматеріали, які суттєво збагачують шляхи презентації і рецепції наукового знання. Вони також постійно запроваджують нові технологічні можливості наукового пошуку, наприклад, надають можливість побачити інші праці дослідників, на які посилається автор в опублікованій в електронному журналі статті. Більше того, нове медійне середовище модифікує і жанрово-структурний аспект наукової комунікації: наприклад, відомий журнал вільного доступу в галузі фізики з надзвичайно високим імпаکت-фактором *New Journal of Physics* (*iopscience.iop.org*) запровадив новий журнальний жанр під англійською назвою *general scientific summary* (укр. загальнонаукове резюме). Текстові реалізації цього жанру супроводжують статті, але, на відміну від загальновідомих анотацій, вони апелюють до широкої наукової аудиторії з метою зробити цілі і контент журналу більш прозорими і зрозумілими.

Не відстають у боротьбі за читача і видавництва паперових журналів. Приміром, вищезгаданий *Elsevier* запровадив *ScienceDirect* – базу електронних текстів журнальних статей з понад 2 500 реферованих журналів та розділів приблизно 11 000 книг. На сайті цього видавництва у вільному доступі знаходяться анотації праць, а також надаються інформаційно-пошукові можливості, такі, як відстеження перехресних посилань або довідкової літератури, дотичної до теми кожної статті. Ці інновації модифікують комунікативну домінують наукових

журналів, доповнюючи презентацію нового наукового знання як жанрову макроціль додатковою спрямованістю на інформаційний пошук. Вони також змінюють орієнтаційний простір (термін С. І. Потапенка [8]) реципієнтів наукового журналу як ментальну структуру, що встановлює межі застосування різних засобів взаємодії індивіда з дійсністю, перетворюють його на динамічний процес полівекторного орієнтування. Можна стверджувати, що можливості Інтернету *трансформували журнали як традиційні колективні засоби демонстрування досягнень членів наукових спільнот у інструменти індивідуалізованого пошуку наукової інформації з актуалізацією різноманітних тематико-смислових зв'язків і потенційно необмеженим розширенням їх перцептивного контексту.*

Кожний журнал у тій або іншій галузі прагне мати свою специфіку, що відбивається на ознаках публікованих у ньому статей, передусім на виборі окремих тем і типів досліджень, а також на загальних особливостях формату і структуруванні текстів. Особливості дискурсу журналів зумовлюються і суттєвим впливом галузевого чинника, що залишає свій відбиток на мовно-риторичних та структурно-композиційних особливостях матеріалів, що публікуються в них. Так, навіть побіжне ознайомлення з журналами з різних дисциплін, що публікуються видавництвом *Elsevier*, показує наявність мовних рис, виявлених у текстах наукових творів з певних наукових дисциплін [11]: наприклад, у текстах статей з журналів у галузі прикладної математики помітно вживання особового займенника *we* на позначення автора одноосібної праці, а в журнальних статтях з прикладної лінгвістики в аналогічних статтях використовується *I*. При цьому для журналів з різних галузей наукового знання характерне дотримання норм англійського науково-академічного стилю, тобто уникання редукованих граматичних форм та зниженої лексики, вживання термінології, загальнонаукових слів і фраз, що дозволяють модулювати твердження в досить широкому діапазоні. Певну структурно-композиційну та мовностилістичну варіативність журнальних наукових текстів зумовлює їх жанровий аспект: приміром, для наукових статей характерні чітка композиційна організація та експліцитне текстове структурування, тоді як рецензії можуть вирізнятися вільнішою побудовою та есеїстичністю викладу.

Спробуємо тепер узагальнити головні особливості жанру сучасного англійського наукового журналу у вигляді так званого *жанрового «портрета»*, або в більш наукових термінах – *жанрограми*. Жанрограма – це запис жанрових конвенцій, нормативних для продукування конкретних реалізацій певного жанру. Метафора портрета актуалізує описовий та зразково-модельний аспекти параметризації жанрів.

Створення жанрового «портрета» відбувається на основі *жанрових дескрипторів*, що відображають певні універсали, які маніфестують себе крізь тексти-реалізації жанрів. На думку автора статті, для узагальнення провідних ознак наукового журналу вони повинні охоплювати такі параметри: 1) жанрова мета (комплекс комунікативних цілей); 2) жанрові ролі користувачів (узагальнений жанровий адресант, адресат і характер стосунків та інтеракції між ними, адресантно-адресатна конфігурація); 3) приналежність до типу наукової комунікації, місце і

статус у жанровій системі; 4) модус (канал комунікації); 5) фізичний субстрат жанру; 6) вид жанру (залежно від інших жанрів); 7) конвенціонізовані шляхи дистрибуції жанру; 8) просторово-текстова локалізація; 9) семіотичний статус; 10) обсяг конкретно-текстових реалізацій та ступінь їх формального структурування; 11) особливості когнітивно-функціональної організації семантики жанру;

12) наявність та характер жанрових елементів; 13) мовностилістичне втілення (приналежність до певного стилю, загальна характеристика мовних засобів, особливо помітні жанроспецифічні мовні характеристики); 14) експліцитні міжжанрові зв'язки; 15) ступінь впливу прагматичного чинника галузевої належності.

Жанрограма наукового журналу наведена в таблиці 1.

Таблиця 1

**Жанрограма («жанровий портрет»)
міжнародного англомовного наукового журналу**

№	Дескриптор	Конвенції
1.	Жанрова мета (комунікативні цілі)	1) надання суспільно-ратифікованого комунікативного простору для оприлюднення нового наукового знання; 2) посередництво між науковцями та іншими потенційно зацікавленими гравцями на ринку науки
2.	Адресантно-адресатна конфігурація	поліадресант та поліадресат – члени науково-галузових спільнот з взаємооберненими функціями продуцентів і реципієнтів наукового знання (додатковий поліадресат – інші особи, дотичні до наукової діяльності); суперадресант – редакційна колегія з суперіорною стосовно адресанта статусною роллю
3.	Місце і статус у жанросфері	нуклеарний жанр формальної наукової комунікації
4.	Модус(и) (канал комунікації)	письмовий та електронний
5.	Фізичний субстрат(и)	паперовий та електронний
6.	Вид жанру	гіпержанр (вільне об'єднує жанри і макрожанри, визначені редакційною політикою, передусім статті, анотації до них, рецензії, передмови редактора, дискусії, конференційні повідомлення, рекламу тощо)
7.	Шляхи дистрибуції	через опублікування з попереднім рецензуванням членами відповідних спільнот та схваленням редколегії
8.	Просторово-текстова локалізація	складається з самодостатніх текстів, має назву, обкладинку, зміст, певне зовнішньо-текстове оформлення; вебсайт з навігаційним меню, що уможливує перехід до окремих компонентів гіпержанру
9.	Семіотичний статус	бімодальний (вербально-візуальний – у випадку паперової версії); мультимодальний (у випадку електронної)
10.	Обсяг конкретно-текстових реалізацій та ступінь їх формального структурування	широкий діапазон текстового обсягу (50-1000 сторінок); високий рівень формального структурування в межах самого журнального гіпержанру та його внутрішньожанрових складників (паперова версія); гіпертекстове структурування електронних версій
11.	Когнітивно-функціональна організація семантики	жанрово-специфічна в межах кожного жанру, що входять у склад журнального гіпержанру
12.	Жанрові елементи	назва, зміст, окремі візуальні засоби (логотип); жанрово-специфічні в межах кожного жанру, що входять у склад гіпержанру
13.	Мовностилістичне втілення	науково-академічний стиль; специфічне мовностилістичне втілення в межах кожного жанру, що входять у склад гіпержанру
14.	Експліцитні міжжанрові зв'язки	з подібними за структурою жанрами формально-первинної наукової комунікації (збірниками наукових праць, колективними монографіями)
15.	Вплив дисциплінарного чинника	наявність дисциплінарно-специфічних особливостей у загальній організації та редакційних вимогах

Жанрограма презентує статичний на даний час жанровий «портрет» міжнародного англомовного наукового журналу. Він є «живим», доступним для подальших наповнень, уточнень та змін.

Висновки. Як показав проведений загально-лінгвогенетичний аналіз, англомовний науковий журнал – це нуклеарний мультимодальний гіпержанр формальної наукової комунікації, що має ряд дистинктивних різноманітних характеристик, які узагальнено в наведених жанрограмах. Оскільки це фактично недосліджений жанр, то потрібний подальший аналіз його структурних та мовно-риторичних особливостей залежно передусім від галузевого чинника. Цікавим видається також дослідження

особливостей наукових журналів у діахронії, а також у лінгвокультурному порівнянні.

Література:

- Гоосен Е. В. Англоязычная научно-педагогическая статья: лексико-семантические и функциональные особенности : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04 «Германские языки» / Е. В. Гоосен. – Белгород, 2011. – 22 с.
- Ільченко О. М. Етикет англомовного наукового дискурсу / О. М. Ільченко. – К. : Політехніка, 2002. – 288 с.
- Клинг В. И. Лингвостилистические параметры жанров функционального стиля научной прозы (на материале современной английской медицинской литературы) : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04 «Германские языки» / В. И. Клинг. – М., 1989. – 23 с.

4. Колегаева И. М. Текст как единица научной и художественной коммуникации / И. М. Колегаева. – Одесса : Редакционно-издательский отдел областного управления по печати, 1991. – 124 с.
5. Коммуникация в современной науке : [сб. переводов] / под ред. Э. М. Мирского и В. Н. Садовского. – М. : Прогресс, 1976. – 438 с.
6. Лебедев С. А. Философия науки: словарь основных терминов / С. А. Лебедев. – М. : Академический проект, 2006. – С. 74–75.
7. Мирский Э. М. Проблемы исследования коммуникации в науке : [вступ. ст.] / Э. М. Мирский, В. И. Садовский // Коммуникация в современной науке / ред. Л. В. Блишников. – М. : Прогресс, 1976. – С. 5–24.
8. Потапенко С. І. Сучасний англomовний медіа-дискурс: лінгвокогнітивний і мотиваційний аспекти / С. І. Потапенко – К. : Видво НДУ ім. М. Гоголя, 2009. – 391 с.
9. Радзівська Т. В. Текст як засіб комунікації / Т. В. Радзівська. – К. : Ін т укр. мови, 1993. – 194 с.
10. Яхонтова Т. В. Жанри первинної наукової комунікації: сучасні тенденції розвитку / Яхонтова Т. В. – Наук. вісн. Дрогобиць. держ. пед. ун-ту. Сер. «Філол. Науки» (мовознавство). Дрогобич, 2014. – С. 135–140.
11. Яхонтова Т. В. Лінгвістична генологія наукової комунікації : [монографія] / Т. В. Яхонтова. – Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – 420 с.
12. Montgomery S. L. The Scientific Voice / S. L. Montgomery. – New York : The Guilford Press, 1996. – 459 p.
13. Paltridge B. Genre, Frames, and Writing in Research Settings / B. Paltridge. – Amsterdam : Benjamins, 1997. – 192 p.
14. Swales J. M. Genre Analysis: English in Academic and Research Settings / J. M. Swales. – Cambridge : Cambridge Univ. Press, 1990. – 260 p.
15. Swales J. M. Research Genres: Exploration and Applications / J. M. Swales. – Cambridge : Cambridge Univ. Press, 2004. – 316 p.

Яхонтова Т. В. Жанровые характеристики современного англоязычного научного журнала

Аннотация. В статье проанализированы главные жанровые характеристики международного англоязычного научного журнала – нуклеарного мультимодального гипержанра формальной научной коммуникации – и предложена его жанрограмма, или «жанровый портрет».

Ключевые слова: жанр, англоязычный научный журнал, лингвистическая генология научной коммуникации, микрожанр, макрожанр, гипержанр, нуклеарный жанр, мультимодальный жанр, формальная научная коммуникация, жанрограмма.

Yakhontova T. Genre features of the present-day English scientific journal

Summary. The article analyzes main genre features of the international English scientific journal – a nuclear multimodal hypergenre of formal research communication – and offers its genre program, or “genre portrait”.

Key words: genre, English scientific journal, linguistic genology of research communication, microgenre, macrogenre, hypergenre, nuclear genre, multimodal genre, formal research communication, genregram.